

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Grudziądz i jego otoczenie w 2017 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Grudziądz

Typ gminy: miejska

Liczba ludności: 95 629

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 57 120

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 4

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 59,7%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 5498,17 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 9

Charakterystyka gminy:

Jest to miasto na prawach powiatu - gmina należąca do największej liczebnie grupy 61 gmin, z dużym udziałem gmin miejsko-wiejskich i miejskich, w tym również siedziby powiatów. Są to gminy, w których liczba ludności jest większa od mediany, w gminach tych jest nieco wyższy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie populacji. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są niższe niż średnia. Przeciętne zatrudnienie na przedsiębiorstwo w sektorze MŚP jest zbliżone do średniej w województwie, przeciętne zarobki są również zbliżone do średniej, a w przypadku średnich przedsiębiorstw poniżej średniej. Przychody podatkowe na przedsiębiorstwo są poniżej średniej. Liczba przedsiębiorstw MŚP na 10 tys. mieszkańców jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2017	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	5498,17	121,4	114,4
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	2454,76	155,5	111,0
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	5457,10	119,4	114,1
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	[b.d.]	[b.d.]	[b.d.]

Wielkość sektora MŚP

W 2017 r. w gminie zarejestrowanych było 8176 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2017 r. w gminie było 5066 płatników składek ZUS oraz 5310 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	3562	1533	172	43	1748
ZUS (płatnicy składek)	2819	1757	388	87	2232
REGON		7803	290	83	8176

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w

zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	1017	20,1	4,5
Usługi (G-S)	3810	75,2	5,9
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	1191	23,5	5,6
Budownictwo (F)	598	11,8	4,7
Przetwórstwo przemysłowe (C)	397	7,8	4,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	355	7,0	4,5
Transport i gospodarka magazynowa (H)	292	5,8	4,4
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	15	0,3	4,1
Edukacja (P)	146	2,9	5,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	983	19,4	11,6
Kultura (R)	126	1,3	4,9

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 24 844 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 43,5% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 16 950 osób, to jest 29,7% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 11 850 osób, to jest 20,7% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 10 356 osób, w tym 3579 osób w administracji, 3250 osób w sektorze opieki zdrowotnej 3112 osób w sektorze edukacji oraz 415 osób w sektorze kultury, było to łącznie 18,1% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 1620 kobiet i 2019 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 10 456 osób i 25-34 lat – 10 286 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

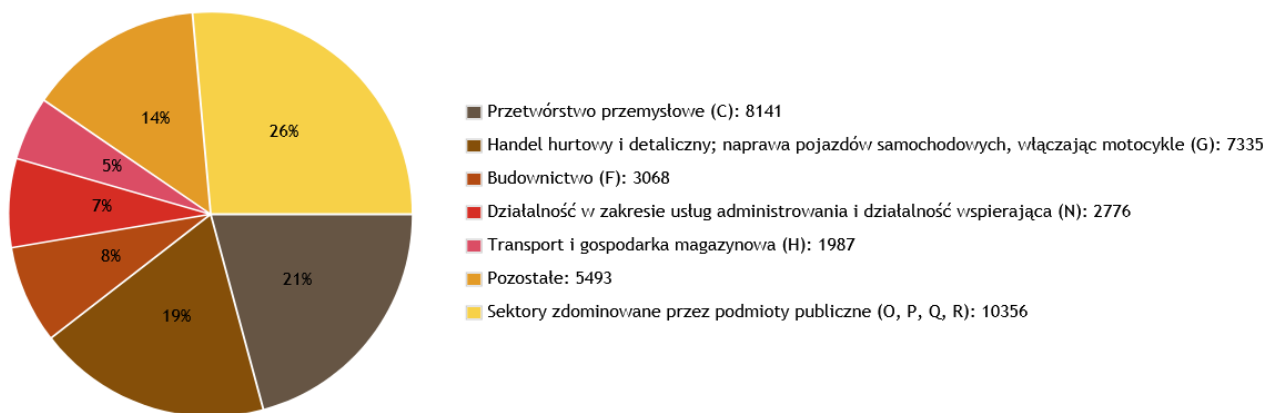
2017	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	2900	1,0	11,7
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	5750	3,3	23,1
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	7413	19,1	29,8
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	8781	100,9	35,3

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (8141 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (7335 osób),

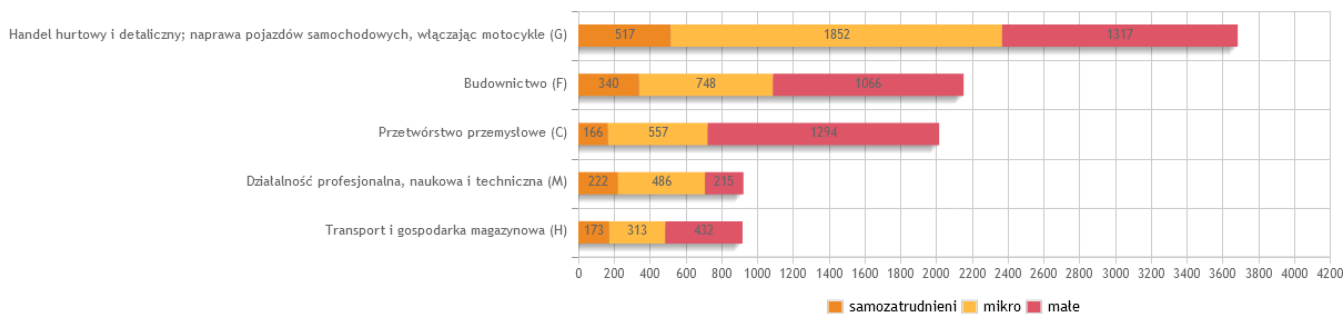
- Budownictwo (F) (3068 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Grudziądz

Źródło: dane ZUS

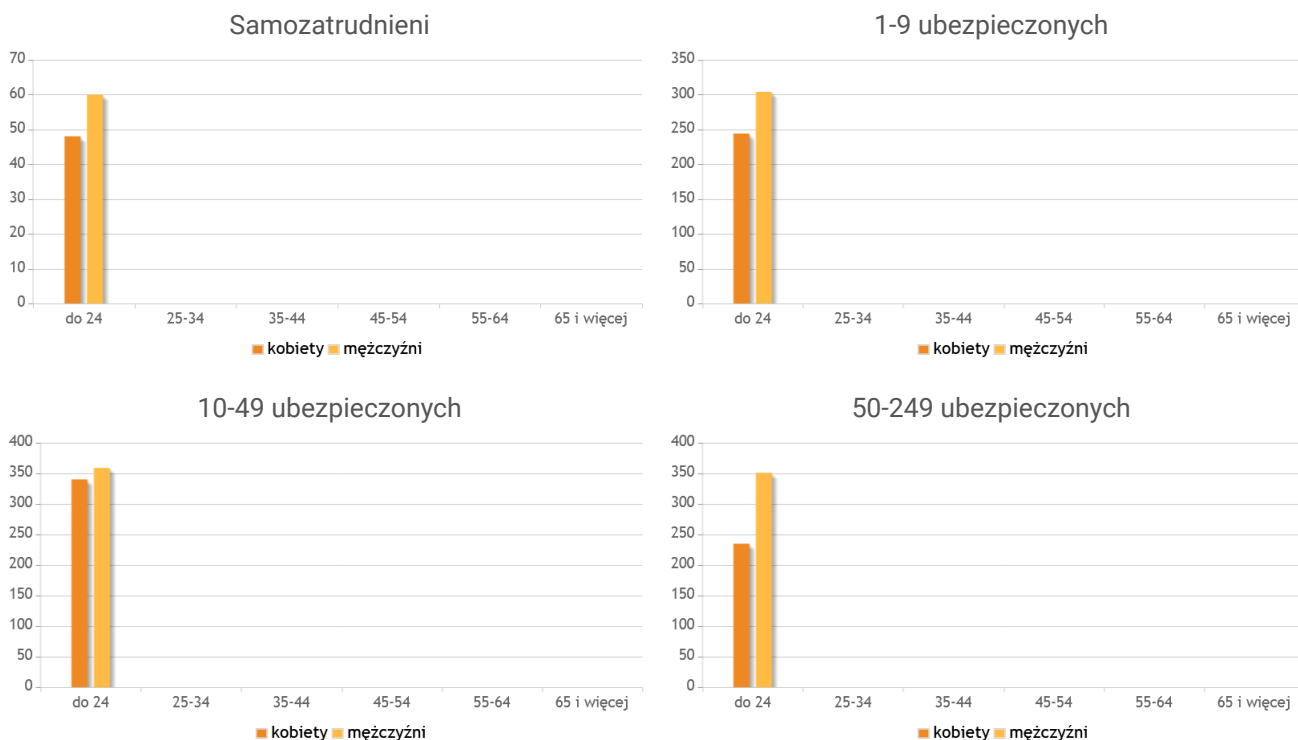
Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 1620 kobiet i 2019 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 10 456 osób i 25-34 lat – 10 286 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Grudziądz w grudniu 2017 r. wynosiła 2631 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Budownictwo (F)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2631	1841	2017	2401	3100
Kobiety	2428	1867	1933	2297	2935
Mężczyźni	2805	1821	2099	2503	3253
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2317	1690	1657	2198	2799
Budownictwo (F)	2737	1605	1561	2329	3393
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2502	1957	1777	2566	2784
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	2638	1854	1736	2431	3751
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2328	1693	1708	2107	2988

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	99,7	98,7	102,4	94,4	101,2
Kobiety	97,7	105,3	100,0	91,9	101,8
Mężczyźni	102,7	95,0	104,7	96,9	101,0
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	97,5	90,1	94,3	99,1	94,1
Budownictwo (F)	102,1	97,5	85,6	97,2	95,4
Przetwórstwo przemysłowe (C)	98,6	108,9	97,1	117,5	92,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	95,5	101,8	77,5	88,7	99,5
Transport i gospodarka magazynowa (H)	94,9	92,8	87,2	93,1	102,7

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	97,8	97,3	102,0	92,6	98,0
Kobiety	97,2	102,2	100,0	90,5	99,1
Mężczyźni	101,2	94,1	104,0	94,7	97,2
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	97,2	89,9	93,0	96,9	93,2
Budownictwo (F)	101,1	95,8	85,6	97,5	91,3
Przetwórstwo przemysłowe (C)	102,8	105,4	95,9	113,4	93,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	97,7	96,4	78,3	89,5	102,6
Transport i gospodarka magazynowa (H)	102,7	91,3	88,9	93,5	101,2

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Grudziądz według danych podatkowych funkcjonuje 1748 przedsiębiorstw, w tej grupie 172 to przedsiębiorstwa małe, a 43 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (759,3%). W przypadku małych przedsiębiorstw 47,7% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 40,7% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Grudziądz

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	2335	747	18	0	3100
PIT 36L	464	390	70	8	932
PIT 28A	748	166	2	0	916
PIT 28B	15	3	0	0	18
CIT	0	227	82	35	344
Łącznie	3562	1533	172	43	5310

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 4 338 990 698 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Grudziądz

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	254 855 000	305 365 630	34 862 620	0	595 083 250
PIT 36L	692 298 000	837 269 000	391 248 000	183 801 000	2 104 616 000
PIT 28A	32 643 130	23 088 484	694 507	0	56 426 121
PIT 28B	1	1	0	0	2
CIT	0	221 274 832	701 591 296	1 639 795 328	2 562 661 456
Łącznie	979 796 131	1 386 997 947	1 128 396 423	1 823 596 328	5 318 786 829
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	8,9	17,1	22,9	51,0	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Grudziądz łącznie wyniosły 275 646 039 zł, co stanowiło 6,4% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2017 r. w gminie Grudziądz

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	78 774 400	22 061 750	2 174 650	0	103 010 800
PIT 36L	96 147 000	76 957 000	36 167 000	18 053 000	227 324 000
PIT 28A	30 800 694	21 830 177	642 180	0	53 273 051
CIT	0	-3 990 793	39 144 961	62 606 114	97 760 282
Łącznie	205 722 094	116 858 134	78 128 791	80 659 114	481 368 133
Jako % przychodu	21,0	8,4	6,9	4,4	9,1
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	42,7	24,3	16,2	16,8	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2017 r. w gminie Grudziądz

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	109 145,61	408 789,33	1 936 812,22	0,00	191 962,34
PIT 36L	1 492 021,55	2 146 843,59	5 589 257,14	22 975 125,00	2 258 171,67
PIT 28A	43 640,55	139 087,25	347 253,50	0,00	61 600,57
PIT 28B	88 921,33	513 613,33	0,00	0,00	159 703,33
CIT	0,00	974 779,00	8 555 991,41	46 851 295,09	7 449 597,26
Łącznie	275 443,56	905 765,68	6 560 444,32	42 409 216,93	1 002 196,14

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	83,8	76,7	142,4	0,0	73,7
PIT 36L	100,6	112,4	87,6	113,4	99,0
PIT 28A	91,7	80,3	460,5	0,0	88,1
PIT 28B	248,7	4381,3	0,0	0,0	459,1
CIT	0,0	126,4	107,0	224,6	185,6
Łącznie	103,3	110,4	102,7	207,0	125,6

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	1794,9	96,7	121,0	0,0	89,4
PIT 36L	117,7	122,9	92,4	59,4	110,7
PIT 28A	84,4	78,0	69,6	0,0	81,8
PIT 28B	78,0	232,9	0,0	0,0	119,4
CIT	0,0	85,1	94,9	81,0	131,4
Łącznie	96,5	107,9	96,0	78,3	71,2

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.